Homília pri príležitosti 35. výročia založenia Gymnázia sv. Františka z Assisi, Bazilika sv. Jakuba, Levoča, 12.10.2026

Milí študenti, vážení pedagógovia, milí zamestnanci školy, drahí bratia a sestry! Keď má niekto tridsaťpäť rokov, mladší si možno povedia, že už má poriadny kus života za sebou. A tí starší sa usmejú: veď je ešte mladý, to najlepšie ho ešte čaká! Myslím, že o vašej škole dnes môžeme povedať oboje. Má za sebou tridsaťpäť rokov života, množstvo príbehov, stretnutí, úspechov aj prekonaných ťažkostí. A zároveň má pred sebou budúcnosť, ktorú budete spoluvytvárať aj vy. Dnes preto ďakujeme za všetkých, ktorí tejto škole venovali svoje schopnosti, čas a srdce. Za tých, ktorí stáli pri jej začiatkoch, za učiteľov a zamestnancov, za absolventov aj za vás, ktorí tu študujete dnes. Každý z vás je súčasťou jej príbehu. Aj ten, kto dnes ráno vstával s nadšením, aj ten, kto by si bol rád ešte trochu pospal.

Keď ste ma požiadali, aby som sa vám pri tomto výročí prihovoril prostredníctvom krátkeho videa, zaželal som vám tri dary: múdrosť, odvahu a bratstvo. Do krátkeho pozdravu sa však všetko nezmestí. Dnes som rád medzi vami osobne a chcem tieto želania rozvinúť. Tri dary, o ktoré dnes prosíme Boha pre vašu školu a jej budúcnosť. A pri ich objavovaní nás môže sprevádzať váš patrón, svätý František z Assisi.

Prvým darom je múdrosť. Milí študenti, vo vašom veku človek často počúva otázku: Čím chceš byť? Na akú vysokú školu pôjdeš? Niektorí už možno máte jasno. Iní ste svoj plán za posledný rok zmenili päťkrát. A ďalší by ste boli radi, keby sa vás na to aspoň chvíľu nikto nepýtal. Je prirodzené hľadať svoju cestu. Popri otázke, čím raz budete, vám však želám, aby ste si kládli aj otázku: Akým človekom sa chcem stať? Bude sa môcť druhý na mňa spoľahnúť? Budem využívať svoje schopnosti tak, aby prinášali dobro?

Práve tu sa otvára priestor pre múdrosť. Vedomosti nám dávajú veľké možnosti a múdrosť nám pomáha dobre s nimi zaobchádzať. Dnes dokážeme za pár sekúnd nájsť množstvo informácií. Oveľa viac úsilia si vyžaduje porozumieť im, rozlíšiť, čo je pravdivé, a rozhodnúť sa, čo s tým urobím. Môžem vedieť výborne argumentovať, ale potrebujem sa učiť aj tomu, kedy druhého trpezlivo vypočuť. Môžem byť šikovný v technológiách a zároveň premýšľať, ako nimi niekomu pomôcť. Môžem mať výborné výsledky a objaviť radosť z toho, že vysvetlím učivo spolužiakovi, ktorý sa s ním trápi. Múdrosť sa prejavuje práve v tom, aký smer dávame svojim schopnostiam.

František z Assisi sa postupne učil pozerať na svoj život vo svetle Božej lásky. Objavoval, čo má trvalú hodnotu, a tento pohľad premieňal jeho rozhodnutia aj vzťahy. Aj vám želám, aby ste mali priestor na takéto otázky. Aby ste sa nebáli premýšľať o viere, o zmysle života, o svojom povolaní. A vám, milí pedagógovia, ďakujem, že mladých na tejto ceste sprevádzate. Niekedy jedna vaša veta povzbudí študenta na celé roky. Možno si už nespomenie na konkrétnu otázku z písomky, ale bude si pamätať: tento učiteľ mi

veril, keď som si ja sám neveril. Aj takto sa odovzdáva múdrosť – cez dôveru, osobný príklad a poctivú každodennú prácu.

Druhým darom je odvaha. Keď sa povie odvážny človek, možno si predstavíme niekoho, kto sa postaví pred veľký dav alebo vykoná niečo mimoriadne. Odvaha však má aj veľmi obyčajnú podobu. Predstavte si triednu skupinu, v ktorej sa objaví zosmiešňujúca fotografia spolužiaka. Pribúdajú komentáre a pomížujúce statusy. V takej chvíli treba odvahu napísať: toto už nie je v poriadku. Odvahu potrebuje aj človek, ktorý povie: prepáč, ublížil som ti. Alebo: áno, chodím do kostola, viera je pre mňa dôležitá. Takéto chvíle nemusia vyzerať veľkolepo, ale práve v nich rastie charakter.

Možno má niekto z vás strach, že nebude dosť dobrý. Že sklame rodičov, nezvládne skúšku, nedostane sa na školu, ktorú si vybral. Chcem vám povedať: jedna nevydarená písomka ani jedno nesprávne rozhodnutie nerozhodujú o hodnote vášho života. Môžete sa učiť, naprávať chyby, začínať znova. Môžete požiadať o pomoc. Aj to je odvaha. Nemusíte mať už teraz odpovede na všetko. Dôležité je, aby ste sa nevzdali hľadania a aby vás strach nepripravil o dobro, ktoré môžete urobiť. Boh vás pozná aj s vašimi otázkami a neistotou. Práve takých vás pozýva kráčať s ním.

Váš patrón František potreboval odvahu, keď odpovedal na Božie volanie. Jeho rozhodnutiam nie všetci rozumeli. Postupne sa však učil dôverovať Bohu a priblížiť sa aj k ľuďom, ktorým sa predtým vyhýbal. Jeho príklad nás povzbudzuje, aby sme svoju vieru púšťali do konkrétneho života. Aby sme dokázali prekročiť vlastné pohodlie, predsudok alebo obavu z toho, čo povedia ostatní. A odvahu potrebujete aj vy, milí učitelia: zostať spravodliví, trpezliví, vedieť mladému človeku nastaviť hranice a zároveň mu dať novú príležitosť. Želám vám odvahu nestratiť nádej v človeka, ktorého máte pred sebou.

Tretím darom je bratstvo - spoločenstvo. Predstavte si nového spolužiaka. Vojde do triedy, nikoho dobre nepozná a premýšľa, kam si sadne. A niekto mu povie: poď k nám, tu je voľné miesto. Taká jednoduchá veta! A predsa môže zmeniť celý jeho deň. Možno aj to, ako sa bude v škole cítiť ďalšie mesiace. Spoločenstvo rastie z podobných chvíľ: keď si všimneme človeka, ktorý zostal bokom; keď druhému doprajeme úspech; keď sa vieme ospravedlniť; keď sa dokážeme spolu zasmiať tak, aby náš smiech nikoho neponížil.

Svätý František nám pomáha vidieť v druhom brata a sestru. Človeka, ktorý má svoju dôstojnosť, svoje dary, ale aj svoje zranenia. To je krásne poslanie školy, ktorá nesie jeho meno. Učiť sa žiť spolu aj vtedy, keď sme rozdielni. Nemusíte mať všetci rovnaké záujmy, ani názory. Niekto vyniká v matematike, iný v jazykoch, ďalší vie spojiť triedu alebo si prvý všimne, že niekoho niečo trápi. Spoločenstvo potrebuje tieto rozličné dary. Každý z vás môže prispieť k tomu, aby sa tu druhým dobre žilo. Aj tým, že pozdravíte

pani upratovačku, poďakujete za obed alebo si všimnete prácu človeka, ktorá sa často berie ako samozrejmosť.

A práve preto dnes slávime Eucharistiu. Prichádzame ku Kristovi, ktorý nás zhromažďuje, sýti svojím slovom a daruje sa nám. Pred ním môžeme pomenovať svoju vďačnosť aj svoje starosti. Prosíme ho, aby nás učil dobre používať to, čo sme dostali, dodával nám odvahu konať dobro a otváral nám oči pre druhých. Z tohto stretnutia s ním chceme čerpať aj pre celkom obyčajné školské dni. Pre hodiny, ktoré sa vydaria, aj pre tie náročné. Pre priateľstvá, ktoré nás tešia, aj pre vzťahy, ktoré potrebujú uzdravenie.

Milí priatelia, k tridsiatim piatim rokom vašej školy vám zo srdca želám múdrosť, aby ste objavovali svoje dary a vedeli, komu nimi poslúžiť. Želám vám odvahu, aby ste urobili dobrý krok aj vtedy, keď nebude najľahší. A želám vám spoločenstvo, v ktorom budete navzájom rásť a kde človek v ťažkostiach nezostane sám. Nech z tejto školy vychádzajú mladí ľudia, ktorí veľa vedia, majú otvorené srdce a prinášajú druhým nádej. Nech cez vás vstupuje do sveta františkánske pokoj a dobro. A nech vás pri tom sprevádza Božie požehnanie. Amen.